

[Landbrugsministeren]

udgå af loven, er identisk med et forslag, der blev fremsat af de samme forslagsstillere den 27. oktober 1980. Det tidligere fremsatte lovforslag blev efter behandling i en række møder i landbrugs- og fiskeriudvalget afvist og forkastet med alle stemmer på nær de to forslagsstillende partiers.

Jeg skal henvise til den af landbrugs- og fiskeriudvalget den 18. marts 1981 afgivne betænkning. Det fremgår heraf, at flertallet er af den opfattelse, at dispensationspraksis til enhver tid må fastlægges med hensyntagen til de unge uddannede landmænds etableringsmuligheder, og at de foreslåede ændringer kan medføre et stigende prisniveau for landbrugsejendomme, som yderligere vil vanskeliggøre etableringssituationen for unge danske landmænd.

Det er min opfattelse, at der ikke, siden landbrugs- og fiskeriudvalget afgav sin betænkning i marts 1980, er sket ændringer, som kan begrunde en anden stilling til dette lovforslag, og jeg må også sige, at jeg siden ved møder med landbruget er blevet bestyret i denne opfattelse.

Jeg er derfor ikke positivt indstillet over for lovforslaget.

Lerke (S):

Hvad der gjaldt for det foreliggende lovforslag, da det første gang blev behandlet i folketinget den 14. november 1980, gælder stadig væk. Forslaget betyder, at ikke-landmænd uden videre vil få ret til at købe landbrugsejendomme, og er således et brud med den nuværende lovgivning.

Landbruget er så vigtig en faktor for det danske samfund, at socialdemokratiet ønsker det princip opretholdt, at det er dem, der ønsker at leve af landbruget, at leve af at producere til gavn for sig selv og for samfundet, der skal have forsteret til at købe landbrugsejendomme.

Man kan ved at studere forslaget se, at socialdemokratiet ikke står alene med dette synspunkt. Venstre er således stadig ikke medforslagsstiller til det foreliggende forslag, til trods for at hr. Grove under valgkampen udtrykte forhåbninger om, at også venstre ville se positivt på de konservative tanker om at ophæve hovederhvervskravet og kravet om en særlig uddannelse for dem, der erhverver landbrugsejendomme.

Det danske landbrug er en ressource for samfundet, men det er det naturligvis kun, hvis forsteretten til at udnytte ressourcerne forbeholdes dem, der har de bedste forudsætninger for at udnytte dem, og det har nu en gang de, der erhverver deres landbrugsejendom for at oparbejde en produktion, som de kan leve af, og ikke de, for hvem produktionen betyder mindst og de såkaldte herlighedsværdier mest.

Det er svært at se, hvordan det foreliggende lovforslag på nogen måde kan være en hjælp til dansk landbrug, for det kan kun bevirke, at ejendomspriserne fortsat vil finde deres leje ud fra andre kriterier end produktionsmæssige. Og hvem kommer det til at gå ud over? Naturligvis dem, der skal leve af den produktion, som de kan have på ejendommen.

Både loven fra 1973 og den fra 1978 tilstræber at sikre, at dette kan ske. Det er en god og fornuftig lovgivning med en rimelig praksis for dispensationer, og socialdemokratiet ser derfor ingen grund til at fremme det fremsatte forslag, men derimod mange grunde til at afvise det.

Hove Sørensen (SF):

I SF er vi enige i, at likviditeten må forbedres for de landmænd, som har investeret i de senere år, men vi tror ikke på, at en fjernelse af hovederhvervs- og uddannelseskraft vil hjælpe, snarere tværtimod. Jeg føler mig egentlig overbevist om, at vi i det spørgsmål er temmelig enige med brede kredse i landbruget.

I mange år har prisen på en landejendom ligget langt over, hvad produktionen kan bære, og den er blevet handlet i tillid til, at inflationen løbende ville skabe tilstrækkelig friværdi til at låne til dækning af underskuddet. I alle andre virksomhedshandler har prisen været bestemt af, hvor store omkostninger produktionen kunne bære, og af, at den samtidig skulle sikre et rimeligt afkast til køberen. Hvis det havde været de samme mekanismer, som bestemte ejendomspriserne i landbruget, havde vi været fri for mange af de problemer, som en stor del af landmændene står med i dag.

I den sidste halve snes år har gennemsnitslandmanden optaget lån på ca. 16.000 kr. pr. år, der ikke har været til forbedring af